

Сборник съдебна практика

Съединени дела C-584/20 P и C-621/20 P

Европейска комисия
срещу
Landesbank Baden-Württemberg
и
Единен съвет за реструктуриране

Решение на Съда (голям състав) от 15 юли 2021 година

„Обжалване — Банков съюз — Единен механизъм за реструктуриране (ЕМП) — Единен фонд за реструктуриране (ЕФП) — Изчисляване на предварителните вноски за 2017 г. — Удостоверяване на решение на Единния съвет за реструктуриране (ЕСП) — Задължение за мотивиране — Поверителна информация — Законосъобразност на Делегиран регламент (ЕС) 2015/63“

1. *Право на Европейския съюз — Принципи — Право на защита — Принцип на състезателност — Спазване в рамките на съдебно производство — Обхват — Служебно разгледано от съда правно основание — Липса на удостоверяване на решение на Единния съвет за реструктуриране (ЕСП), определящо предварителните вноски в Единния фонд за реструктуриране (ЕФП) — Липса на покана до страните да представят становище относно това основание — Нарушение на посочения принцип (член 47 от Хартата на основните права на Европейския съюз)*

(вж. т. 56—60, 62, 66—71 и 77)

2. *Актове на институциите — Мотивиране — Задължение — Обхват — Решение на Единния съвет за реструктуриране (ЕСП), определящо предварителните вноски в Единния фонд за реструктуриране (ЕФП) — Липса на необходимост в това решение да се включат всички данни, позволяващи да се провери точността на изчисляването на вноските — Претегляне на задължението за мотивиране спрямо общия принцип на опазване на търговската тайна на засегнатите институции — Законосъобразност на разпоредбите на Регламент 2015/63, отнасящи се до метода за изчисляване на предварителните вноски в ЕФП (член 296, втора алинея ДФЕС; Директива 2014/59 на Европейския парламент и на Съвета; Регламент № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета; членове 4—7 и 9 и приложение I към Регламент 2015/63 на Комисията)*

(вж. т. 102—105, 109, 120—122, 124, 128, 130, 137—140 и 142)

3. *Жалба за отмяна — Основания — Съществено процесуално нарушение — Липса на удостоверяване на решение на Единния съвет за реструктуриране (ЕСП), определящо предварителните вноски в Единния фонд за реструктуриране (ЕФП) — Служебно разглеждане от съда (член 263 ДФЕС)*

(вж. т. 152)

4. *Актове на институциите — Мотивиране — Задължение — Обхват — Решение на Единния съвет за реструктуриране (ЕСП), определящо предварителните вноски в Единния фонд за реструктуриране (ЕФП) — Съобщаване от ЕСП, сведено до част от относимата информация, която може да бъде разкрита без да се накърнява търговската тайна на засегнатите институции — Непълнота на мотивите — Отмяна на решението (член 296, втора алинея ДФЕС; Директива 2014/59 на Европейския парламент и на Съвета; Регламент № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета; Регламент 2015/63 на Комисията)*

(вж. т. 168—172; т. 2 от диспозитива)

5. *Жалба за отмяна — Решение за отмяна — Последници — Ограничаване от Съда — Решение на Единния съвет за реструктуриране (ЕСП), определящо предварителните вноски в Единния фонд за реструктуриране (ЕФП) — Запазване на последниците от това решение до постановяването на ново в разумен срок — Обосновка, изведена от съображения за правна сигурност (член 264, втора алинея ДФЕС; Директива 2014/59 на Европейския парламент и на Съвета; Регламент № 806/2014 на Европейския парламент и на Съвета; Регламент 2015/63 на Комисията)*

(вж. т. 175—178; т. 3 от диспозитива)

Резюме

Решението на Единния съвет за реструктуриране относно изчисляването на предварителните вноски за 2017 г. в Единния фонд за реструктуриране е отменено по отношение на Landesbank Baden-Württemberg поради непълнота на мотивите

Въпреки че в това отношение стига до същия извод като Общия съд, Съдът отменя решението на Общия съд, защото Общият съд е нарушил принципа на състезателност и неправилно е преценил обхвата на задължението за мотивиране

На 11 април 2017 г. Единният съвет за реструктуриране (ЕСП) приема в рамките на финансирането на Единния фонд за реструктуриране (ЕФП) решение, с което определя размера на предварителните вноски, които всяка кредитна институция е длъжна да внесе в ЕФП за 2017 г.¹ Сред тези институции е и Landesbank Baden-Württemberg — германска кредитна институция.

¹ Решение на ЕСП, прието на изпълнителната му сесия на 11 април 2017 г., относно изчисляване на предварителните вноски за 2017 г. в Единния фонд за реструктуриране (SRB/ES/SRF/2017/05) (наричано по-нататък „спорното решение“).

Сезиран с жалба за отмяна, подадена от Landesbank Baden-Württemberg, Общият съд отменя спорното решение в частта, която се отнася до тази институция². Той приема, че при това решение не е спазено изискването за удостоверяване и освен това в интерес на доброто правораздаване констатира, че това решение е било взето от ЕСП в нарушение на задължението за мотивиране. В тази насока той постановява в частност, че спорното решение не съдържа почти никакъв елемент, който да служи за изчисляване на предварителната вноска в ЕФП, и че в приложението към него няма достатъчно данни, позволяващи да се провери дали размерът на тази вноска е точен.

Сезиран с жалби, подадени от Комисията (дело C-584/20 Р) и ЕСП (дело C-621/20 Р), Съдът, заседаващ в голям състав, отменя решението на Общия съд. Като се произнася окончателно по спора, той отменя спорното решение по отношение на Landesbank Baden-Württemberg поради непълнота на мотивите, но възприема подход, различен от този на Общия съд относно обхвата на изискването за мотивиране на такова решение.

Съображения на Съда

На първо място, Съдът заключава, че Общият съд е нарушил принципа на състезателност, понеже не е дал възможност на ЕСП надлежно да изрази становище по служебно разгледаното от Общия съд основание — липса на достатъчно доказателства за удостоверяването на приложението към спорното решение.

В тази насока Съдът припомня, че за да се гарантира ефективното спазване на принципа на състезателност, страните следва да бъдат поканени предварително да представят становищата си по основанието, което юрисдикцията на Съюза възнамерява да разгледа служебно, при условия, които им позволяват да изразят надлежно и ефективно позицията си по това основание, включително, ако е необходимо, като представят пред тази юрисдикция необходимите доказателства, за да може тя да се произнесе по същото основание, като разполага с цялата съответно необходима информация. Ето защо Общият съд е трябвало да уведоми страните, че възнамерява да основе решението си на основанието — липса на удостоверяване на спорното решение — и вследствие на това да ги покани да представят доводите, които считат за полезни, за да се произнесе той по посоченото основание. В случая обаче нито преди, нито в хода на съдебното заседание Общият съд реално е дал възможност на ЕСП да изрази надлежно и ефективно позицията си по това основание, по-специално, като представи доказателства, свързани с удостоверяването на спорното решение.

След като констатира, че Общият съд е нарушил принципа на състезателност, Съдът приема, че ЕСП е осигурил в достатъчна степен удостоверяването на спорното решение в неговата цялост както по отношение на основния му текст, така и по отношение на приложението към него, по-специално като е използвал информационната система „ARES“.

На второ място, Съдът се произнася по задължението на ЕСП за мотивиране при приемането на решение като спорното.

² Решение от 23 септември 2020 г., Landesbank Baden-Württemberg/ЕСП (Т-411/17, ЕУ:Т:2020:435).

Най-напред той отбелязва, че Общият съд не е преценил правилно обхвата на това задължение, доколкото е приел, че ЕСП е бил длъжен да включи в мотивите на спорното решение данните, позволяващи на Landesbank Baden-Württemberg да провери точността на изчислението на предварителната ѝ вноска за 2017 г. в ЕФП, без поверителността на някои от тези данни да може да се отрази на изпълнението на това задължение.

От една страна, мотивите на всяко решение на институция, орган, служба или агенция на Съюза, с което се предвижда задължението на частен оператор за плащането на парична сума, не трябва непременно да включват всички данни, позволяващи на адресата на решението да провери дали размерът на тази сума е изчислен точно. От друга страна, институциите, органите, службите и агенциите на Съюза по принцип са длъжни в приложение на принципа на правото на Съюза за защита на търговската тайна да не разкриват на конкурентите на частен оператор предоставената от него поверителна информация.

Предвид логиката на системата за финансиране на ЕФП и на начина на изчисляване на предварителните вноски в ЕФП, основан по-специално на използването на поверителни данни за финансовото положение на засегнатите от това изчисляване институции, задължението за мотивиране на спорното решение трябва да се претегли спрямо задължението на ЕСП да опазва търговската тайна на тези институции. Последното задължение обаче не бива да се тълкува толкова разширително, че да изпразни от съдържание задължението за мотивиране. В този смисъл мотивирането на решение, с което на частен оператор се възлага плащането на парична сума, без да му се предоставят всички данни, позволяващи да се провери с точност изчисляването на размера на тази сума, не засяга непременно във всички случаи същността на задължението за мотивиране.

Така Съдът стига до извод, че в конкретния случай задължението за мотивиране е изпълнено, когато адресатите на решение, определящо предварителните вноски в ЕФП, без да им бъдат предадени данни, представляващи търговска тайна, разполагат с използвания от ЕСП метод на изчисляване и с достатъчна информация, за да разберат по същество как при изчисляването на тяхната предварителна вноска в ЕФП е отчетено индивидуалното им положение, съотнесено към положението на всички други засегнати институции.

По-нататък, Съдът не потвърждава констатацията на Общия съд, че нарушението на задължението за мотивиране на ЕСП се дължи — що се отнася до частта от изчислението на предварителните вноски в ЕФП, свързана с коригирането в зависимост от профила на риска на засегнатите институции — на незаконосъобразността на някои разпоредби от Делегиран регламент 2015/63³.

След като описва механизма за коригиране на предварителните вноски в ЕФП в зависимост от профила на риска, което се осигурява главно чрез включването на съответните институции въз основа на определени стойности в определена рискова категория („пул“), което позволява в крайна сметка да се определи множителят за корекции за риск, Съдът уточнява, че ЕСП може, без да наруши задължението си за опазване на търговската тайна, да оповести граничните стойности за всеки „пул“ и свързаните с него показатели. Това оповестяване трябва да даде възможност на съответната институция да се увери

³ Делегиран регламент (ЕС) 2015/63 на Комисията от 21 октомври 2014 година за допълване на Директива 2014/59/ЕС на Европейския парламент и на Съвета по отношение на предварителните вноски в механизмите за финансиране на реструктурирането (ОВ L 11, 2015 г., стр. 44). В обжалваното съдебно решение Общият съд установява незаконосъобразността на членове 4—7 и 9 и на приложение I към този регламент, които се отнасят до метода за изчисляване на предварителните вноски в ЕФП.

по-специално, че дадената ѝ класификация при дискретизирането на показателите действително съответства на нейното икономическо положение, че това дискретизиране е било извършено по начин, съобразен с определения в Делегиран регламент 2015/63 метод въз основа на надеждни данни, и че всички рискови фактори са били взети предвид.

Освен това останалите стъпки на метода за изчисляване на предварителните вноски в ЕФП се основават на обобщени данни за съответните институции, които могат да бъдат оповестени в обобщена форма, без да се засяга задължението на ЕСП да опазва търговската тайна.

Ето защо Съдът прави извод, че Делегиран регламент 2015/63 не е пречка ЕСП да разкрие в обобщена и анонимизирана форма достатъчно информация, която да позволи на дадена институция да разбере как при изчисляването на нейната предварителна вноска в ЕФП е било отчетено индивидуалното ѝ положение, съпоставено с положението на всички други засегнати институции. Наистина, мотивите, основани на разкриването на релевантна информация в обобщена и анонимизирана форма, не дават възможност на всяка институция системно да открива евентуална грешка, допусната от ЕСП при събирането и обобщаването на относимите данни. Тези мотиви обаче са достатъчни, за да може тази институция да се увери, че информацията, предоставена от нея на компетентните органи, реално е била включена при изчисляването на предварителната ѝ вноска в ЕФП в съответствие с относимите норми на правото на Съюза, и въз основа на общите си познания за финансовия сектор да установи евентуално използване на недостоверна или очевидно невярна информация, за да прецени дали да подаде жалба за отмяна на решение на ЕСП, определящо предварителната ѝ вноска в ЕФП. Съдът обаче уточнява, че този подход относно мотивирането на решение като спорното не засяга възможността съдилищата на Съюза, за да упражнят ефективен съдебен контрол в съответствие с изискванията на член 47 от Хартата, да поискат от ЕСП да представи данни, които могат да обосноват изчисленията, чиято точност се оспорва пред тях, като при необходимост гарантират поверителността на тези данни.

Накрая, Съдът е приел, че спорното решение не е достатъчно мотивирано, тъй като данните, съдържащи се в него, както и данните, достъпни на уебсайта на ЕСП към датата на това решение, обхващат само част от релевантната информация, която ЕСП е можел да предостави, без да накърни търговската тайна. По-специално нито в приложението към това решение, нито на уебсайта на ЕСП има данни за граничните стойности за всеки „пул“ и стойностите на съответните показатели. Ето защо спорното решение е отменено в частта, която се отнася до Landesbank Baden-Württemberg.